

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2024 – 2025

Blokkhaugen barnehage

Forord

Barnehagene i Bergen kommune utarbeider sine årsplaner i samsvar med kravene til årsplan slik de er beskrevet i barnehageloven og forskrifter. Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver trådte i kraft fra 1. august 2017 og er en forskrift til barnehageloven.

Kvalitetsutviklingsplanen for kommunale barnehager 2018-2021 (23) «Sammen for kvalitet – lek og læring» beskriver eiers lokale tilpasninger til rammeplanen og prioriteringer for gjeldende periode. Hovedsatsningsområdet i kvalitetsutviklingsplanen er «Grunnlag for livslang læring i det 21. århundre». Planhierarkiet er synliggjort i modellen.

Årsplanverket til de kommunale barnehagene i Bergen kommune er delt i to:

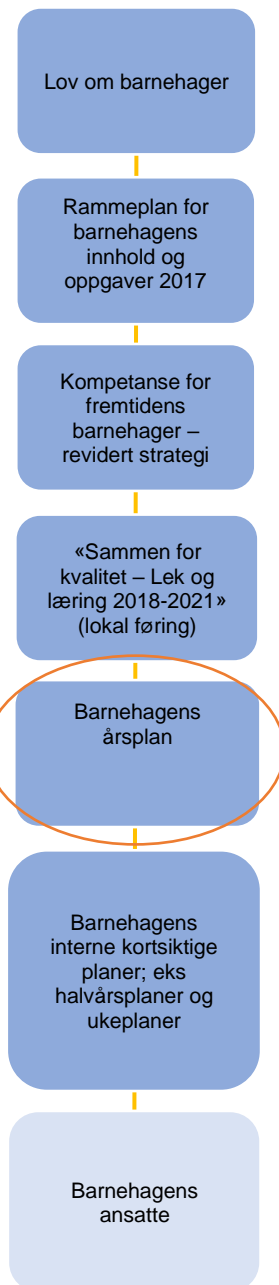
- **Del en** beskriver mål og aktiviteter for årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen del en har et tidsperspektiv på 1 år og følger barnehageåret.
- **Del to** beskriver barnehagens satsninger og arbeid på et mer grunnleggende og generelt nivå. Årsplanens del to inneholder informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med danning gjennom omsorg, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Videre redegjør barnehagen for hvordan det arbeides med progresjon i barnas pedagogiske tilbud gjennom hele barnehageløpet.

Som barnehageeier er vi ansvarlig for at barn i våre barnehager får en god start på et livslangt læringsløp. Godt planleggingsarbeid gjennom felles planmaler er utgangspunkt for utnyttelse av kollektiv kapasitet.

Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

BERGEN KOMMUNE

Etat for barnehage

Innhold

Visjon og mål	5
Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn	5
Verdier	5
Mål	5
1.0 Barnehagens innledning	6
1.1 Struktur og organisering	7
1.2 Metodevalg	7
1.3 Kjerneverdier	8
1.3.1 Ser barnet	8
1.3.2 Varme	8
1.3.3 Inkluderende	9
2.0 Livsmestring for det 21. århundre	10
– medvirkende barn i lek og læring	10
2.1 Tilknytning	10
2.2 Lek	11
2.3 Læring	13
2.4 Barns medvirkning	14
2.5 Vennskap og felleskap	15
2.6 Mangfold	16
3.0 Barnehagens tema/prosjekt	17
3.1 Fagområder	19
3.1.1 Språk som basiskompetanse	19
3.1.2 Matematisk kompetanse	21
3.2 Digitale verktøy	21
4.0 Barnehagen som lærende organisasjon	22
4.1 Barnehagens utviklingsarbeid	22
4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging	23
4.2.1 Dokumentasjon	23
4.2.2 Vurdering	23
4.2.3 Oppfølging	24
4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet	24
I. Barnesyn og lærings syn	25
II. Pedagogisk relasjonskompetanse	25

III.	Danning gjennom omsorg, lek og læring	26
IV.	Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold	26
V.	Overganger	27
a.	Tilvenning i barnehagen	27
b.	Overganger og sammenheng innad i barnehagen	27
c.	Samarbeid og sammenheng med skolen	27
VI.	Foreldremedvirkning	28
VII.	Bærekraftig utvikling	29
VIII.	Psykososialt barnehagemiljø	30
IX.	Barns seksuelle helse	30

Visjon og mål

Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn

I en mangfoldig barnehage av høy kvalitet skal barn få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter med utgangspunkt i egne forutsetninger og interesser.

Verdier

Det er utviklet et verdigrunnlag som skal sikre det enkelte barn trygghet, læring og utvikling i hverdagen. Verdigrunnlaget består av *varme, ser barnet og inkluderende*. Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte. Barnehagene beskriver i kapittel 1 hva de legger i disse verdiene.

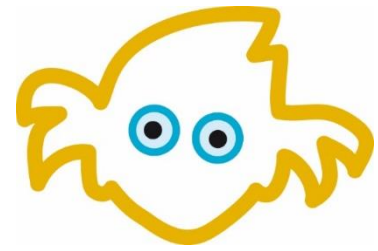
Mål

Bergen kommune ønsker som eier å gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen:

Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

Grunnlaget for trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd legges i tidlig barndom og barnehagen har en sentral plass i dette. Livsmestring handler også om å møte motstand, håndtere utfordringer og være utholdende. Våre barnehager skal kjennetegnes ved at barnet:

- Opplever vennskap og fellesskap
- Erfarer trygghet og tilknytning til personalet
- Opplever spenning og glede i variert lek
- Er aktivt og medskapende i lek og læring
- Bruker sin kreativitet og søker utfordringer i lek og læring
- Blir møtt på sine uttrykk, sin undring og utforskertrang
- Opplever en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt
- Utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

1.0 Barnehagens innledning

Blokkhaugen barnehage er en kommunal barnehage. Barnehagen ligger i Myrdalsskogen, sentralt i Åsane bydel med 5 min gange til Åsane Senter.

Barnehagen har skogen som nærmeste nabo. Store deler av barnehagens uteområder er beholdt som naturtomt, med lyng, stier og trær. Nærheten til skogen gir barna mange fine naturopplevelser gjennom året. Vi legger vekt på å gi barna gode opplevelser knyttet til det å leke og ferdes i naturen.

Som eier ønsker Bergen kommune å gi retning til de kommunale barnehagene gjennom målsettingen om Livsmestring for det 21. århundret – medvirkende barn i lek og læring. Barnehagens viktigste ressurs er de menneskene som arbeider der. Betydningen av personalets kompetanse, arbeidsglede og engasjement til å utvikle sitt arbeid i hverdagen har et stort fokus. Gjennom samspillsmetoden ICDP og systematiske vurderingsarbeid, arbeider alle ansatte i samme retning for å nå målene i styrende planverk.

Barnehageåret 2024/ 2025 skal Blokkhaugen barnehage fortsette med fokus på psykisk helsefremmende lekemiljøer, lekens betydning og de voksnes rolle i lek.

1.1 Struktur og organisering

Barnehagen har fire avdelinger. Avdelingene heter Nøtteliten (1-3 år), Blåklokken (1-3 år), Skogstjernen (3-6 år) og Revehiet (3-6 år). Barnehagen er åpen fra 7.30 – 16.30. Vi har en stor utelekeplass som er inndelt i to soner. De to småbarnsavdelingene har en egen sone som er tilpasset de yngste barna. I perioder er de yngste barna sammen med de eldste på stor lekeplass.

Blokkhaugen barnehage har en kompetent og flott personalgruppe. Personalet er tilknyttet faste avdelinger slik at barn og foreldre skal oppleve forutsigbare hverdager med kjente voksne. Siden målet er at alle skal kjenne alle i barnehagen, hjelper vi hverandre på tvers av avdelingene ved behov.

1.2 Metodevalg

Systematisk vurderingsarbeid: Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes, med mål om å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med lov og forskrifter. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Gjennom planlegging og vurdering dannes grunnlag for å handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Dermed sørger man for kontinuitet og progresjon for både enkeltbarn og barnegrupper. (Rammeplanfor barnehagen, 2017)

For barnehageåret 2024-2025 har vi valgt følgende utviklingsmål:

Alle voksne i Blokkhaugen barnehage er lekende voksne med lekekompetanse som vises i praksis.

Les mer om hvordan vi skal jobbe med dette senere under barnehagens tema/prosjekt

IGP: Individuell- gruppe- plenum. Vi legger vekt på at personalet hvert år skal utvikle sin kompetanse. Gjennom IGP metoden reflekterer personalet året igjennom over ulike temaer for å heve kompetansen.

Samspillsmetoden Icdp: er grunnlaget for vårt pedagogiske relasjonsarbeid. Det handler om å bygge positive relasjoner mellom omsorgsgiver og barn, ved at personalet er sensitive og positive i sin kommunikasjon. Dette er en forutsetning for barns mulighet til å lære og danne vennskap med andre, og det bidrar til å utvikle et positivt selvbilde og god psykisk helse hos barn.

Metoden tar utgangspunkt i 8 tema for godt samspill.

<http://www.icdp.no/ICDP>

Psykisk helsefremmende lekemiljøer: Det å legge til rette for lek i barnehagen handler om helt grunnleggende om å praktisere barns rettigheter. Ved å tilby rom og materialer får barna muligheter til å skape lek selv og leke sammen med andre. De får tenke selv og tenke sammen, og det skaper en hverdag med mening.

1.3 Kjerneverdier

«Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte.»

1.3.1 Ser barnet

«Vi ser det enkelte barns egenverdi. Barnet gis gode betingelser for læring og utvikling basert på vår anerkjennende væremåte.»

For å oppnå dette skal personalet i Blokkhaugen barnehage hele tiden ha dette målet som en rettesnor for sitt arbeid med barn.

Lederteamet i barnehagen har det profesjonelle ansvaret og skal sørge for at personalets kompetanse videreutvikles

Aktiviteter som vi har i barnehagen skal tilpasses barna

Alle barn skal bli sett ved levering og henting, anerkjennes og vises omsorg
Personalet skal være tett på øyeblikkene sammen med barna

1.3.2 Varme

«Vi gir barnet omsorg og trygghet. I møte med barn skal vår hjertevarme gi næring og vekstmulighet.»

For å nå dette målet skal barna i Blokkhaugen barnehage møte voksne som:

- fremmer medvirkning og demokrati
- skaper gode relasjoner i hverdagssituasjoner
- vandrer sammen med og ved siden av barna, slik at de får utviklet sin empati, selvhverdelse og selvkontroll
- anerkjenner barnas følelser og hjelper dem til å håndtere de, slik at barna får erfaringer i å regulere vanskelige følelser
- er støttespillere som gir barna tid og muligheter til å utvikle vennskap
- anerkjenner barndommens og lekens egenverdi
- anerkjenner barnets iboende kompetanse og gir barna mulighet til å medvirke i egen hverdag

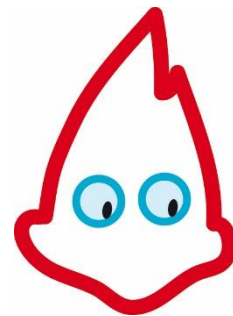
1.3.3 Inkluderende

«Vi skaper gode relasjoner, der alle barn blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre små og store fellesskap.»

For å nå dette målet skal barna i Blokkhaugen barnehage:

- oppleve at de får delta i lek med andre barn
- oppleve å knytte vennskap i barnehagen
- oppleve voksne som gir god omsorg, og er bevisst vår rolle som modell for barna
- oppleve at det settes inn øyeblikkelige tiltak dersom vi har mistanke om at barn krenkes, utestenges eller blir mobbet

2.0 Livsmestring for det 21. århundre

– medvirkende barn i lek og læring

2.1 Tilknytning

Barns behov for trygghet, omsorg og nærhet er det viktigste grunnlaget for utvikling og læring. Barn trenger sensitive voksne for å utvikle sine følelsesmessige og sosiale evner.

En trygg tilknytning gjør barnet i stand til å møte, undersøke og mestre verden. Slik kan barnet utvikle og prøve sin egen selvstendighet og livsmestring.

Alle barn i Blokkhaugen barnehage skal:

- få en myk start på avdelingen og bli kjent med omgivelsene og rutinene
- føle at de høres til, og at noen venter på dem, vite at de er viktige for fellesskapet.
- bli møtt av nære voksne som anerkjenner barns følelser. Med anerkjennelse mener vi at barnets følelser og interesser blir godtatt og respektert. De voksne skal forsøke å forstå og leve seg inn i barnets perspektiv og hjelpe til med å sette ord på barnets følelser..
- bli møtt med voksne som kommer glade på jobb og viser glede og smil.
- få støtte i å utvikle vennskap og sosial kompetanse.
- føle tilhørighet til barnehagen og nærområdet.
- bli møtt av voksne som er gode rollemodeller for barna og snakker om og til dem med respekt.
- oppleve å tro på seg selv

Slik jobber vi for å sikre god tilknytning:

- Foreldre og barn skal få muligheten til å besøke barnehagen før barnet begynner i barnehagen.
- Vi gir rom for å utvide tilvenningstiden.
- Vi legger opp til rolige dager der rutiner og trygghet er i fokus.
- Synger sanger som inneholder barnets navn og teller barna.
- Barna får mye nærhet fra de voksne.
- Vi deler inn barnegruppen i små grupper
- De voksne er sammen med barna på gulvet og vi bruker begrepet «leke sammen» for å skape et «vi- fellesskap»
- Vi bruker nærområdet rundt barnehagen.
- De voksne jobber for at foreldre skal føle seg trygge.
«Trygge foreldre->trygge barn»

Ressurser: ICDP

2.2 Lek

Lek er viktig i små barns liv og grunnlaget for utvikling, trivsel og læring. I leken utvikles vennskap, samarbeidskompetanse og selvfølelse. Leken kjennetegnes ved at den er lystbetont og frivillig.

FNs barnekonvensjon artikkel 31 sier at:

Barn har rett til hvile, fritid, lek, fritidsaktiviteter, kulturliv og kunstnerisk virksomhet.

Barnekonvensjonen definerer lek som enhver oppførsel, aktivitet eller prosess satt i gang, styrt og strukturert av barna selv; den finner sted når og hvor muligheten oppstår.

Barn som leker, viser evne til å slappe av, la seg rive med og ha det morsomt alene eller sammen med andre. Lek er en kilde til humor og glede, og gjennom ulike former for lek får barna mulighet til å uttrykke seg og kjenne at egen opplevelsesverden gjelder. (Udir.no; barns trivsel- voksnes ansvar)

Å delta i lek er det viktigste for utvikling av barns sosiale kompetanse. I leken lærer barna problemløsning, forhandling, og å gi og ta imot omsorg og hjelp fra andre barn. Lek er også en svært viktig arena for barns utvikling av språk. I leken får barn prøve ut og øve på sine språklige ferdigheter, både verbalspråk og kroppsspråk.

Alle barn i Blokkhaugen barnehage skal oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek ved å:

- oppleve at personalet gir barna tid til lek
- møte voksne som lytter til dem, støtter dem og gir dem utfordringer ut fra deres interesser og erfaringer
- få inspirasjon til lek gjennom engasjerte voksne, bøker, eventyr, «magiske» turer i skogen
- møte kreative, nytenkende og humørfylte voksne
- møte voksne som deltar i leken, fantaserer og undrer seg sammen med dem
- møte voksne som inkluderer dem og støtter dem i utvikling av sosial kompetanse
- møte et aktivt personale i uteleken
- bli skjermet i leken og delta i små lekegrupper
- møte inspirerende materialer og fysisk rom som er tilrettelagt for god lek.

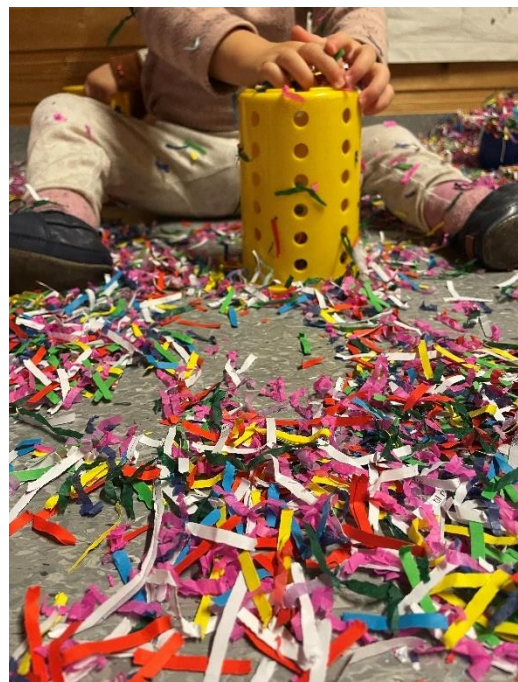
Slik jobber vi for å ivareta barnas behov for lek:

- De voksne har kunnskap om lek.
- De voksne er til stede der barna er.
- Vi gir rom for frilek og tar oss tid til leken selv om det går utover planer og tidsskjema.
- Vi organiserer dagen med leken i fokus
- Vi deler oss i mindre lekegrupper
- Barnas interesser skal gjenspeiles i lekemiljøet.
- Vi bruker observasjoner som utgangspunkt for justeringene vi gjør.

Ressurser:

- <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/trivselsveileder/7-Barns-samspill-og-lek/>
- fantasifantasten.no
- STYD kommunikasjon
- UDIR

2.3 Læring

Alle barn i Blokkhaugen barnehage skal oppleve å leke, utforske, mestre og lære. De skal få bruke hele kroppen og alle sine sanser i læringsprosessene.

De voksne i barnehagen skal støtte barna i læringsprosesser ved å ta barnas idéer og initiativ på alvor.

Barna skal oppleve:

- å lære om og ta vare på naturen.
- voksne som legger vekt på trygghet og trivsel i læresituasjoner.
- voksne som bruker både verbalt og nonverbalt språk bevisst.
- voksenstyrte prosjekter for å fremme samarbeid.
- voksne som er forberedt til aktiviteter og bruker skjema i planleggingen.
- de voksne er støttende i barnestyrtede aktiviteter.
- de voksne bruker ulike kilder for å finne svar sammen med barna.
- fysiske utfordringer i skogen og på lekeplassen
- å undre seg sammen med voksne
- deltagende og tilstedeværende voksne
- opplevelser som styrker fellesskapet
- at de blir inkludert i daglige gjøremål
- fleksible voksne som kan følge opp barns initiativ
- voksne som er bevisste og observante i forhold til hvert enkelt barns forutsetninger i læringsprosesser.

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- De voksne legger vekt på trygghet og trivsel i læringsssituasjoner
- De voksne benytter både verbalt og nonverbalt språk bevisst
- De voksne engasjerer seg i de ulike temaene
- De voksne forbereder seg godt til aktiviteter og bruker didaktisk skjema i planleggingen
- De voksne bruker ulike fagressurser i planleggingen sin, og de samarbeider for stadig utvikling og forbedring av pedagogiske opplegg
- De voksne deltar i lek og samtaler
- Vi jobber ofte i små grupper, slik at alle barn blir sett og hørt
- De voksne stiller åpne spørsmål slik at barn og voksne kan finne svar sammen
- De voksne tar seg til undring sammen med barna
- Vi bruker barns medvirkning som utgangspunkt for valg av tema
- Barna skal være med på å planlegge og evaluere prosjekter.
- Vi samarbeider med foreldre for å danne oss et helhetlig bilde av barnets trivsel og utbytte av aktiviteter og tema vi tilbyr

Ressurser:

GLL skjema
Barnesamtaler

Prosjektskisse
Diverse litteratur

Foreldresamtaler
Språkkofferter

2.4 Barns medvirkning

Barna i Blokkhaugen barnehage skal oppleve at de blir sett, hørt og ha innflytelse på hverdagen sin.

De voksne i Blokkhaugen barnehage skal legge til rette for barnas medvirkning ved å:

- bli godt kjent med hvert enkelt barn for å kunne veilede dem i de valg de skal gjøre
- ta hensyn til hvert enkelt barn og barnegruppen
- gi barna valg innenfor gitte rammer ut fra barnets nivå
- være sensitive i forhold til barnas kroppsspråk og signaler
- være fleksibel i forhold til lagte planer
- bekrefte barna og vise at de blir hørt og sett
- hjelpe barna til å lytte til hverandre og erfare demokrati
- få klarhet i hva barna ønsker og la de komme med sine synspunkter
- følge opp barnas interesser og legge til rette for at det er progresjon i utviklingen
- ha samlingsstunder som tar hensyn til barns ønsker
- ha avdelingsmøter som jevnlig tar opp barns medvirkning

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

- Voksne som er til stede, observerer og følger barns initiativ og interesser
- De voksne skaper gode rammer for at barna kan velge aktiviteter og støtter barnet i valgprosesser
- De voksne griper verdifulle her og nå situasjoner
- De voksne lytter til det barna sier både med ord og kroppsspråk
- Vi har felles fokus på medvirkning og trivsel i foreldresamtaler
- Vi deler barna i grupper.
- Vi sender ut og mottar informasjon mellom foreldre og barnehagen.
- Barns undring og interesser er utgangspunktet for videre planer.
- Vi legger stor vekt på tilknytning. Dette gir oss muligheter til å forstå hva barnet ønsker og trenger.

Ressurser:

Observasjoner
Barnesamtaler
Foreldresamtaler
FN's barnekonvensjon
Skyfritt

2.5 Vennskap og fellesskap

Vi legger vekt på at vi er én barnehage og at barna skal få mulighet til å knytte vennskap og relasjoner.

Vennskap bidrar til en følelse av deltakelse og fellesskap som igjen bidrar til positiv selvfølelse. Å tilhøre en gruppe gir barn trygghet og sosial tilknytning. Opplevelser sammen med andre barn kan være veien inn i nye vennskap.

De «store avdelingene» Revehiet og Skogstjernen har felles aldersinndelte grupper hvor vi legger til rette for ulike aktiviteter og lek. I andre hverdagsaktiviteter legger vi til rette at disse vennskapene og relasjonene skal få plass. Dette gjør vi ved at vi gir muligheter for at barna kan delta i lek på andre avdelinger.

For at barna skal få oppleve vennskap og sosialt fellesskap, skal de voksne i Blokkhaugen barnehage:

- styrke barnas sosiale kompetanse, blant annet ved å lære dem å sette seg inn i andres perspektiv og være inkluderende.
- se enkeltbarnets behov i lek.
- legge til rette for lek på tvers av avdelingene.
- delta i leken og være gode rollemodeller.
- ha kunnskap om barnas interesser og hjelpe dem inn i lek.
- Vektlegge utviklingen av sosial kompetanse.

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- De voksne er gode rollemodeller
- De voksne er aktive samspillspartnere
- Vi har vennskap, sosiale relasjoner og inkludering som viktig fokus hele året
- Vi setter av tid til lek og legger til rette for lek i små grupper.
- Vi har aldersinndelte grupper på tvers av avdelingene der barna kan bli kjent med hverandre.
- Vi støtter barna i å vise godhet til hverandre.
- Bøker og litteratur bli valgt ut fra tema vennskap og hvordan ha det sammen
- Vi observerer barna i lek og samspill og snakker med dem om ulike følelser, sosiale handlinger og vennskap
- Vi har barnesamtaler der vi tar opp vennskap og trivsel
- Vi har et tett samarbeid med foreldre

Ressurser:

Skyfritt

Litteratur

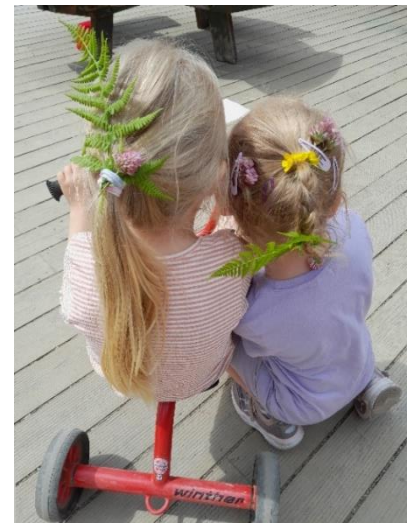
Barnesamtaler, trivselssamtaler

Kanin og pinnsvin

Følelsesbiblioteket

ICDP

Fn's barnekonvensjon

2.6 Mangfold

I et samfunn i stadig endring skal barnehagen fremme åpenhet og toleranse. Mangfold handler blant annet om kultur, språk, kjønn og religion.

Alle barn skal bli respektert og verdsatt for sin egen verdi

Vår viktigste oppgave er at alle barn skal få oppleve trygghet, få gode lekerfaringer og utvikle vennskap med andre. Disse erfaringene skal bygges med toleranse og solidaritet for andre, respekt for menneskeverdet og retten til å være forskjellige.

De voksne i Blokkhaugen barnehage skal anerkjenne mangfold ved å:

- Vise interesse for kultur, tradisjoner og språk hos de ulike familiene
- fremheve hvert enkelt barn sine ressurser og fordelene ved at vi mennesker er ulike og har ulike ressurser
- markere ulike kulturer og levesett
- lære barna toleranse, solidaritet og respekt for ulike mennesker og kulturer.
- Vi arbeider for et bærekraftig samfunn, der alle er likeverdige og inkludert

Slik jobber vi for å fremme mangfold:

- Vi inviterer foreldre til å dele av sin kultur for å vise hvilket mangfold vi har i vår barnehage.
- Vi markerer Pride ved å snakke om ulike legninger, bruker regnbuefarger
- bruke litteratur som f.eks. «Brillebjørn», ha fargefest i barnehagen.
- Fremheve mangfoldet blant personalet og synliggjøre det for barna. De voksne er gode rollemodeller
- Vi har felles temauker på huset
- Vi markerer FN -dagen, Samenes nasjonaldag, Id og Verdensdagen for Downs syndrom

Ressurser:

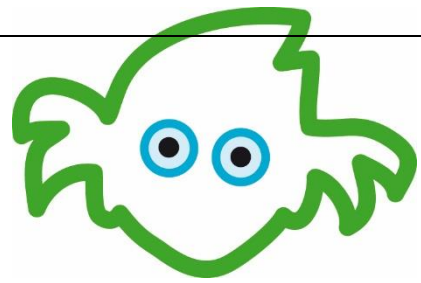
Skyfritt

Udir.no

Familier- ulike og unike

3.0 Barnehagens tema/prosjekt

«Lekemiljøet»

I 2022 startet vi et prosjekt med fokus på psykisk helsefremmende lekemiljøer for barn. I psykisk helsefremmende barnehager er leken den grunnleggende aktiviteten. *Rammeplanen for barnehage sier: Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.*

Vi samarbeidet barnehageåret 2022/2023 med «STYD Kommunikasjon» som skriver følgende på sin nettside:

«Vårt arbeid handler om å skape inkluderende og psykisk helsefremmende miljøer for barn og unge. Arbeidet vårt tar alltid utgangspunkt i barns rettigheter, og spørsmålene vi navigerer etter er: Hva har barn rett til? og Hva skaper god psykisk helse for barn? Kjernen i arbeidet med å skape trygge og gode miljøer rundt barn, ligger i relasjonene. Vi som jobber som omsorgspersoner må vite at det alltid er vi som har ansvaret for at barn er trygge. Vi må ta inn over oss at vi faktisk har makt til å endre et barns liv til det bedre bare ved måten vi er på. For, valgene vi gjør på vegne av barn, vil påvirke barnet både her og nå, og senere i livet.»

Psykisk helsefremmende barnehager har ansatte som:

1. har kunnskap om barns rett til lek, lekens betydning og lekens egenverdi i barns liv
2. organiserer dagen slik at barna kan sette i gang, styre og strukturere leken sin selv.
3. skaper fysiske miljøer der kunnskapen om lek gjenspeiles
4. strukturerer rom, leker og materialer slik at det inviteres til lek
5. deltar i barns lek på en støttende og utforskende måte
6. har et tilgjengelig fagspråk knyttet til lekens betydning, lekemiljøer og materialer

Vi har jobbet med vår kunnskap om lek, vi har innhentet ny kunnskap og jobbet for å skape nye, spennende og magiske lekemiljøer.

Rammeplanen sier: «Personalet skal få en bevissthet i forhold til hvordan praksisfortellinger og observasjoner kan brukes som dokumentasjon og at refleksjon i personalet er viktig læring. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken skal være en arena for barns utvikling, lek og læring» s.20, 2017

Arbeid med lek og lekemiljøer retter fokus mot barns rett til lek og faglig forankring for hvorfor vi skal arbeide med lekemiljøene. Vi vil fortsette arbeidet med hvordan vi skal se nærmere på bærende prinsipper for å bygge opp gode lekemiljøer for barn.

For å øke kompetansen om lek ytterligere, har vi i barnehageåret 2023/24 jobbet med Utdanningsdirektoratet sin kompetansepakke om lek. Kompetansepakken består av til sammen fem moduler:

1. Om lek
2. Din rolle i lek
3. Lek og inkludering
4. Tilrettelegge for det fysiske lekemiljøet inne
5. Tilrettelegge for det fysiske lekemiljøet ute.

Barnehageåret 2023/24 jobbet vi med modul 4, «Tilrettelegge for det fysiske miljøet inne» og modul 2, «Din rolle i lek».

For barnehageåret 2024-2025 har vi valgt følgende utviklingsmål:

Alle voksne i Blokkhaugen barnehage er lekende voksne med lekekompetanse som vises i praksis.

Dette barnehageåret vil vi jobbe videre med punktene fra Rammeplanen sier at personalet skal:

- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

Barnehageåret 2024/25 skal vi fortsette arbeidet med kompetansepakken om lek. Vi skal jobbe videre med betydningen av personalets rolle og ansvar i møte med barns lek i modul 2, «Din rolle i lek». Vi skal lese videre i boken «Å skape rom for mening» og vi skal bruke Barnehageboka, som i år har tema «Bli lekegod!».

3.1 Fagområder

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barns engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag» (RP 2017).

Personalet tilfører elementer fra fagområdene i barnas lek og hverdagssituasjoner, for å motivere og inspirere slik at barna utvider sin forståelse og sine handlinger i samspill med omgivelsene.

Gjennom leketema jobber vi tverrfaglig med alle rammeplanens fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kultur, kunst og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

3.1.1 Språk som basiskompetanse

I Blokkhaugen barnehage skal alle barn få uttrykke seg verbalt og non-verbalt, og oppleve at andre barn og voksne lytter og gir respons.

Vi har fokus på aktiviteter som legger til rette for at barn skal oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre.

Evnen til å bruke språket er avgjørende i barns utvikling. Vi vil fortsette arbeidet med hvordan vi skal se nærmere på bærende prinsipper for å bygge opp gode lekemiljøer for barn, for hvordan barn kan kommunisere med voksne og andre barn, hvordan de kan sette ord på erfaringer, fortelle om noe viktig, diskutere og reflektere sammen med andre. Språk er avgjørende for læring, sosiale relasjoner og vennskap.

De yngste barna bruker kroppsspråk, lyder og forstår mye av språket. For å stimulere de yngste barna sin språkutvikling benevner vi ting som de møter på i løpet av dagen. Vi bruker bøker, sang, rim og regler.

De eldste barna kan i større grad delta i samtaler om ting som har skjedd eller skal skje. De kan reflektere sammen med en voksen eller andre barn

De får begreper om bokstaver og skrift. De skjønner at det finnes andre språk enn norsk

2-språklige barn trenger ekstra voksenstøtte til språk.

Språkutviklingen er avgjørende for å kunne være en deltager i et moderne demokrati og i et kunnskaps- og utdanningssamfunn.

I Blokkhaugen barnehage skal alle barn få uttrykke seg verbalt og non-verbalt, og oppleve at andre barn og voksne lytter og gir respons. Barnehagen er en god arena for språkopplæring for barn med ulike morsmål. De voksne er aktive i kommunikasjon med barna og legger til rette for god språkutvikling.

Personalet i barnehagen opplever at arbeidet med programmet «Språkløyper» har gitt dem verdifull kompetanse om hvordan vi som barnehage kan legge til rette for barns utvikling av språk i alle barnehagens rutiner og aktiviteter. Vi har lesegrupper som blir skjermet mot avbrytelser og distraksjoner. De voksne er blitt mer bevisste på å bruke korrekte ord i hverdagssamtaler med barn.

«Leselede gjennom bøker»

Fortelling, litteratur og leseaktiviteter er viktig for et godt språkmiljø og sentralt i barnehagens språkarbeid. Litteratur fremmer språk, og gjennom leseaktiviteter kan vi gi barna viktig støtte i språkutviklingen. Leseaktiviteter styrker både læringskompetanse, språkkompetanse og sosial kompetanse hos barn. Barn som blir lest for leser gjerne for hverandre og for «barna» sine i leken. De kobler det de ser på bildene med forestillingsevnen. Evnen til å forestille seg er viktig når de senere lærer å lese selve teksten.

Rammeplanen sier at personalet skal:

- bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer

Vi ønsker å bruke bøker knyttet opp til ulike temaer gjennom året og skape leselede gjennom bøkene.

3.1.2 Matematisk kompetanse

I Blokkhaugen barnehage skal barna oppleve glede ved å utforske og leke med antall, rom og form.

Behovet for matematisk kompetanse og ferdigheter er til stede allerede tidlig i livet. Den matematiske kompetansen er nært knyttet sammen med barnets forståelse og bruk av språk.

Vi jobber for at matematiske begreper skal bli en del av hverdagsspråket.

De viktigste begrepene:

- Telling
- Kvantifisering (mengder og størrelser)
- Måling og sammenligning
- Former, figurer og design
- Lokalisering og plassering i rommet.

De voksne i barnehagen bruker matematisk språk i hverdagen (påkledning, over, under, liten, stor, trekant, sirkel, værmelding, systematisering osv.)

Vi stimulerer barna til å bruke språket som redskap for logisk tenkning.

Vi bruker matematisk språk i eksperimentering og i lek i naturen.

3.2 Digitale verktøy

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring.

Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier (Fra Rammeplan for barnehagen 2017)

For oss betyr dette at det ikke handler om mest mulig bruk, men om best mulig bruk. En sentral del av det å være en digitalt kompetent barnehageansatt innebærer å kunne vurdere når det er hensiktsmessig å bruke digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet. Vår oppgave er å støtte barna i deres gryende digitale ferdigheter. Barnehagens tilgang til digitale verktøy har vært, og er i stadig endring. Dette innebærer at personalet er i en kontinuerlig læringsprosess for å utvikle barnehagens digitale praksis.

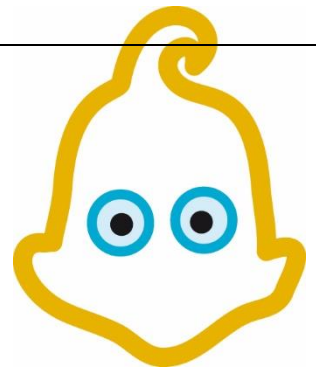
Ressurser:

Smartboard

Fuglekasse med kamera

Digitalt Mikroskop

Bee boot for barna på 3-6årsavdelingene.

4.0 Barnehagen som lærende organisasjon

Det pedagogiske arbeidet i barnehagen skal systematisk planlegges, dokumenteres og vurderes.

«Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppe, og dokumentasjonen skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen» (jf. kvalitetsutviklingsplanen)

4.1 Barnehagens utviklingsarbeid

Barnehagemyndigheten arrangerer hvert år kurs for hele barnehagesektoren i Bergen kommune. Vi har deltatt på en kompetanserekke som heter «Ledelse og utvikling i barnehagen som lærende organisasjon» barnehageåret 2023/2024. Om temaet sies det: Utviklingsarbeid handler om å jobbe systematisk for å forandre eller utvikle pedagogisk praksis i barnehagen. Målet er å styrke den enkeltes kunnskap, utvikle et profesjonsfaglig fellesskap og øke kvaliteten på praksis og innhold i barnehagen.

I arbeidet med å være en lærende organisasjon jobber vi systematisk for å være i endring og utvikling, slik at vi gjør oss i stand til å tilpasse vår pedagogiske praksis ut fra det barna viser de har behov for, at vi jobber i tråd med rammeverket og at vi endrer oss i tråd med samfunnsutviklingen. For oss handler det om å utvikle læring og få til varig endring og utvikling.

Vi jobber også med systematisk vurderingsarbeid opp mot utviklingsarbeidet i barnehagen.

I vår organisasjon bruker vi mye metoden IGP i dette arbeidet (individuell, gruppe, plenum). Personalet skal reflektere Individuelt, i gruppe og dele refleksjonene i plenum i forhold til det temaet vi jobber med.

Vi skal bruke prosjektskisse til små og store prosjekter i løpet av året. Prosjektskissen hjelper oss til å følge en prosess fra planlegging til evaluering. Vi skal bruke GLL («gjort, lært, lurt»)- skjema til å planlegge og evaluere enkeltaktiviteter vi gjennomfører.

4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging

4.2.1 Dokumentasjon

Barnehagen vurderer det pedagogiske arbeidet kontinuerlig. Det betyr at arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Målet er å sikre at barna får et godt tilbud som er i samsvar med intensjoner i lov- og rammeplan. Hele personalgruppen involveres i dette arbeidet gjennom prosessarbeid som sikrer refleksjon og bevisstgjøring hos den enkelte.

Vi bruker følgende dokumentasjonsformer:

- Observasjoner
- Praksisfortellinger
- Bilder og tekst
- Barnesamtaler og trivselssamtaler
- Brukerundersøkelse
- Foreldresamtaler
- Barnehagens årsplan
- Vigilo
- Blokkhaugen barnehage sin hjemmeside
- Prosjektskisse
- GLL skjema

4.2.2 Vurdering

Målet vårt er å hele tiden være i utvikling og forbedre oss. Hensikten med å vurdere arbeidet vårt er å rette søkelys på metoder og arbeidsmåter som vi har valgt gjennom barnehageåret i forhold til de målene vi har satt oss: Blir barna sett og hørt? Opplever barna at de er en betydningsfull del av fellesskapet? Opplever barna et balansert forhold mellom kroppslig aktivitet, hvile og kosthold? Får barna god kjennskap til nærområdet vårt? Opplever barna glede over å utforske og leke? Er de voksne bevisste på barnas språkutvikling?

Opplever foreldrene at vi gjør det vi sier at vi skal gjøre? Opplever barn og foreldre at de har medvirkning i barnehagens arbeid?

For å få svar på disse spørsmålene bruker vi ulike vurderingsverktøy/ metoder:

- Avdelingene evaluerer kontinuerlig på ukentlige avdelingsmøter og ledermøter I tillegg jobber vi med vurdering på personalmøter og planleggingsdager.
- Trivselssamtaler med de eldste barna
- Jevnlige samtaler med barna om hva de synes om ulike aktiviteter
- Dialog med foreldre på foreldremøter
- Bergen kommune sin brukerundersøkelse
- Prosjektskisse
- GLL skjema

4.2.3 Oppfølging

Styrer og de pedagogiske lederne har ansvar for at vurderingsarbeidet blir fulgt opp. På personalmøter og avdelingsmøter blir endringer i praksis diskutert og lagt inn i planer.

Vi følger også opp foreldreundersøkelsen->hva er foreldrene fornøyd med? Hva kan vi gjøre bedre?

Barnehagen blir også evaluert i en ekstern kvalitetsoppfølging i regi av Bergen kommune. Disse tilbakemeldingene vil også bli tatt med i nye planer.

4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet

Medvirkning er en væremåte for alt arbeid i barnehagen. Medvirkning handler om å virke sammen med, å være med og ta avgjørelser og å kunne velge innenfor gitte rammer. Medvirkning er en opplæring i demokrati. Vi jobber i balansegangen mellom det enkelte barnet og barnegruppen, og gir barna en forståelse for at egne behov ikke alltid kan etterkommes, av hensyn til de andre barna. Barna får mulighet til å fortsette en lek de har begynt, og tid til å avslutte leken. De voksne må lytte til hva barna vil, opptre støttende, vise respekt for barna og reflektere over egne handlinger.

Barna i Blokkhaugen barnehage skal ha en hverdag som gir den enkelte en følelse av å bli sett, hørt og forstått. Barna skal få oppleve at deres ønsker blir verdsatt.

De voksne går aktivt inn for å finne ut hva barna ønsker, også de som ikke har verbalt språk. Personalet skal være i dialog med foreldrene for å få hjelp til å forstå barnet.

I det systematiske vurderingsarbeidet involveres foreldrerepresentanter til å uttale seg.

Del to

I. Barnesyn og læringsyn

Vi ser på barn som selvstendige individer, med egne tanker, følelser og meninger. Derfor skal alle barn i Blokkhaugen barnehage møte sensitive voksne som anerkjenner barns egne opplevelser og følelser. Dette henger nært sammen med våre kjerneverdier; se barnet, varme og inkluderende.

Personalet er bevisst på at barn skal utvikle en god selvfølelse. Barna skal igjennom barnehagen (og livet ellers) utvikle bevisstheten om seg selv som et selvstendig individ med egne tanker, følelser og meninger. Derfor skal barn møtes av støttende voksne som legger grunnlaget for at barnet nå og videre i livet utvikler en tro på og aksept for seg selv som et verdifullt menneske. I barnehagen og ellers i livet møter barn utfordringer knyttet til at egne ønsker og behov står i motsetning til gruppens behov og rammer. Vi legger vekt på at barna i Blokkhaugen barnehage skal møte forutsigbare og forståelige rammer og regler. Dette er viktig for at barna skal kunne føle trygghet i hverdagen.

Barn er nysgjerrige, kreative og vitebegjærlige av natur. I Blokkhaugen barnehage skal barna møte voksne som stimulerer dette. Barn lærer og utvikler sine kunnskaper gjennom hele dagen og i alle situasjoner. Barnehagen skal legge til rette for disse læreprosessene, både i planlagte læringsaktiviteter og i daglige gjøremål. Barnehagen skal introdusere barna for varierte tema, fenomener, materialer og redskaper. Barnehagen skal utvide barnas erfaringer og ha en progresjon i innholdet etter hvert som barna blir eldre.

II. Pedagogisk relasjonskompetanse

Pedagogisk relasjonskompetanse handler om barnet og de ansatte i barnehagen og kvaliteten på relasjonen mellom dem. En god relasjon er preget av at den voksne tar ansvaret for relasjonen og innholdet i den.

Personalet er støttende voksne i læringsprosessen og følger barnas initiativ og premisser. Ved å være til stede i øyeblikket sammen med barnet, kan de voksne vurdere når barna trenger støtte eller utfordring

De ansatte skal være bevisst på sitt ansvar for det psykososiale miljøet i barnegruppen. Barn som blir tatt på alvor, lyttet til og motiveres til lek og læring utvikler tillit til seg selv og andre.

III. Danning gjennom omsorg, lek og læring

Danning er en livslang utdanning i det å være menneske. Denne prosessen må skje i omsorgsfulle omgivelser. Det daglige samspillet mellom barn og voksne må bære preg av respekt og likeverd. For at barn skal få en god emosjonell utvikling trenger barn trygghet, stabilitet og forutsigbarhet i hverdagen. Dette betyr at barn skal ha en trygg tilknytning til omsorgsfulle voksne, gode rutiner og stabile relasjoner. Etter hvert som barna blir eldre, vil de ha et større behov for å være tilknyttet andre barn i tillegg til de voksne. Å utvikle sosial kompetanse er en del av denne danningen. Sosial kompetanse handler om å mestre samspill med andre mennesker; å lykkes i å omgås andre mennesker.

Lek er den viktigste aktiviteten i barns liv, og grunnlaget for utvikling av trivsel og læring. I leken utvikles vennskap, samarbeidskompetanse og selvfølelse. Leken kjennetegnes ved at den er lystbetont og frivillig, og har i seg både spenning, humor og glede. Lek er viktig for utvikling av sosial kompetanse. Gjennom leken lærer barna sosiale koder; de utvikler og får utløp for kreativitet og gjør erfaringer med problemløsning. Det er viktig at barna opplever mestring og mening i leken, slik at de blir tryggere på seg selv. Spesielt er dette viktig for de minste barna som trenger tid for å bli trygge i barnehagen. De trenger voksne som er nære og oppmerksomme, og som «bor på gulvet» med barna..

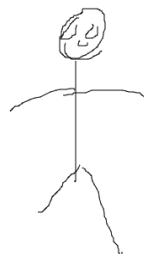
De voksne i barnehagen har god kunnskap om lek, om hvordan vi legger til rette for ulike typer lek og om hvordan vi kan hjelpe barn til å mestre lek med andre barn.

Læring skjer i alle barnehagens aktiviteter og gjøremål, både i planlagte og spontane aktiviteter. Personalet er bevisst på at læring foregår i alt samvær med barna. De voksne er rollemodeller for barna; noe som innebærer at vi må være nærværende og aktive sammen med barna. De voksne anerkjenner barndommens og lekens egenverdi når vi planlegger barnehagehverdagen.

IV. Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold

Progresjon handler om utvikling, læring og mestring. Det handler om at alle barn skal få nye og varierte utfordringer tilpasset modning, alder og interesser. Dette gjelder både enkeltbarnet og barnegruppen. Personalet må utvide og bygge videre på de interesser og ferdigheter som barnet allerede har. Barn på ulike alderstrinn er kommet ulikt i sin utvikling, og vi må derfor gi de utfordringer tilpasset det nivået de er på. Barna skal oppleve mestring og motivasjon til å prøve nye aktiviteter

Vi har lekegrupper, samlingsstunder og grupper tilpasset ulike alderstrinn. Også i planleggingen på avdelingen legger vi vekt på variasjon når vi planlegger et nytt tema.

V. Overganger

Vi har flere ulike overganger i løpet av barnehagetiden. Først er det overgangen fra bare å være hjemme til barnehagehverdagen. Så er det overgangen fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling. Til slutt er det overgang fra barnehage til skole.

a. Tilvenning i barnehagen

Å begynne i barnehagen er en stor omstilling for et barn og barnets familie. Vi legger vekt på at barn og foreldre skal bli møtt av trygge og oppmerksomme voksne som legger til rette for en god oppstart i barnehagen. Nyere forskning fremhever viktigheten av en god tilknytningsfase, se kapittel 2.1. For at barnet skal få en god tilknytning må barnehagen samarbeide tett med barnets foreldre. Vi legger vekt på at barnet skal få tid til å gradvis bli kjent med nye voksne, barn og rutiner i barnehagen. I forkant av oppstart får foreldrene et eget informasjonshefte om barnehagen og den første tiden i barnehagen. Hver vår/sommer har vi et felles foreldremøte med informasjon til foreldre/foresatte som har barn som begynner i august. Når vi tar imot nye barn på andre tider av året gir vi denne informasjonen til den enkelte familie. Vi oppfordrer foreldre til å besøke barnehagen sammen med barnet før oppstart. Både barn og foreldre vil trenge tid i denne omstillingsfasen, som betyr mye for barnets trivsel og utvikling i barnehageårene. I løpet av den første uken i barnehagen har pedagogisk leder en samtale med barnets foreldre/foresatte hvor barnehagen og barnets hjem utveksler viktig informasjon.

b. Overganger og sammenheng innad i barnehagen

Når barnet blir eldre og skal bytte avdeling, er det viktig at barnet får god tid i forveien til å bli kjent med sin nye avdeling. Dette gjør vi ved å gå på hyppige besøk og å være sammen i uteleken. Vi lager en plan for overgang til stor avdeling med progresjon ut over våren.

c. Samarbeid og sammenheng med skolen

Vi samarbeider som regel med flere ulike skoler hvert år. I løpet av våren deltar vi på informasjonsmøter på de ulike skolene. I samarbeid med PPT har vi kontakt med de skolene som skal ta imot de barna som har særlige behov for tilrettelegging inn i skolen.

Det siste året i barnehagen samles alle skolestarterne i hele barnehagen til 5 – års gruppe/ekorngruppen. I denne gruppen legger vi vekt på å øve på å delta i strukturerte aktiviteter, å lytte til en beskjed og trening på selvstendighet i hverdagsaktiviteter.

VI. Foreldremedvirkning

Den viktigste delen av samarbeidet mellom hjem og barnehage skjer i det daglige møtet mellom barn, foreldre og barnehagepersonalet. Vårt mål er at barn og foreldre skal bli møtt av interesserte voksne som er vennlige og imøtekommende, og opptatt av barnas trygghet og trivsel

Vi ønsker å ha en god dialog med foreldre daglig. Det er derfor viktig for oss å møte foreldrene når barna ankommer eller hentes i barnehagen, slik at vi kan utveksle informasjon knyttet til barnet.

Pedagogisk leder har 1 – 2 utviklingssamtaler med foreldrene i løpet av året.

Foreldre kan i tillegg be om samtaler ved behov.

Hele personalet jobber med resultatet av foreldreundersøkelsen (brukerundersøkelsen) hvert år.

Hver høst inviteres alle foreldre til foreldremøte hvor barnehagens planer presenteres og foreldre inviteres til dialog og samarbeid om barnehagens arbeid.

Samlingen av alle foreldrene kaller vi Foreldrerådet (FAU). Blokkhaugen barnehage har et aktivt Foreldreråd som deltar med ulike arrangementer gjennom året. De inviterer til adventskos og sommerfest. Foreldrerådet har 2 representanter i barnehagens samarbeidsutvalg (SU). Her sitter også 2 representanter for de ansatte samt en politisk representant fra eier. SU godkjenner blant annet barnehagens årsplan og skal holdes informert om ulike forhold som påvirker barnehagen.

Vi ønsker å styrke samarbeidet med og involvering av foresatte gjennom arbeid med psykososialt miljø som tema på foreldremøte og i SU ved oppstart av hvert barnehageår.

VII. Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden. (R17, s. 10)

I Blokkhaugen barnehage er vår intensjon at barna skal få møte naturen som en viktig forutsetning for liv, mat og helse. Dette innebærer at vi skal veilede barna ved å gi kunnskap om, utvikle respekt for og være i samspill med både medmennesker og natur. Barna skal få lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Vi skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Kortreist mat er en viktig faktor i klimasammenheng, og barna skal tidlig få innsikt i hvor maten vår kommer fra, hvordan vi lager god jord og hva vi trenger for at planter skal vokse.

Personalet skal gi barna innsikt og opplevelser knyttet til hvordan planter og vekster blir til maten vi spiser. Barna skal være aktive deltakere i prosessene og de voksne skal ta hensyn til barnets idéer og interesser

Slik arbeider vi for å lære barna om bærekraftig utvikling:

- Opparbeider kjøkkenhage sammen med barna
- Barna lærer om ulike om ulike vekster
- Tar barna med i prosessene rundt såing og planting
- Høster bær og grønnsaker sammen med barna
- Lager mat av det som blir høstet sammen med barna
- Plukker søppel i naturen
- Bruker naturen i nærområdet vårt aktivt
- Komposterer med Bokashimetoden
- Oppmuntrer til å frem-snakke seg selv og andre (psykisk helse)
- Øver på å ta andres perspektiv (ta vare på hverandre)

VIII. Psykososialt barnehagemiljø

Det er forankret i Barneheloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at alle ansatte i barnehagen er forpliktet til å gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for krenkelser, og videre at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap.

Under plikten til å sikre at barn og unge har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, følger det fire delplikter:

- plikten til å følge med
- plikten til å melde
- plikten til å undersøke
- plikten til å sette inn egnede tiltak

Arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet er et kontinuerlig arbeid som er retningsgivende for barnehagens kvalitetsutviklingsarbeid og grunnleggende for alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Barnehagen har en lokal handlingsplan for å sikre systematikk i arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet. Handlingsplanen gjennomgås i personalgruppen årlig.

Det psykososiale barnehagemiljøet er videre tema på foreldremøte, foreldresamtaler og i SU ved oppstart av hvert barnehageår.

IX. Barns seksuelle helse

Plan for seksuell helse, seksualopplysning og seksualitetsopplæring ble vedtatt av bystyret i april 2019, og er utarbeidet med formål om å sikre en helhetlig innsats for å styrke barn og unges seksuelle helse. Planen peker blant annet på barnehagen som en viktig arena for å sikre kunnskap og nødvendig kompetanse om kropp og seksualitet. Slik kan barnehagen styrke barnas begrepsapparat og danne grunnlag for positive holdninger knyttet til selvfølelse, identitet, egenverd, kropp, følelser og grenser. Videre skapes åpenhet og respekt for mangfold og variasjoner i familieformer og kjønnsuttrykk, noe som kan bidra til å forebygge fordommer og diskriminering.

Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Bevissthet knyttet til barns seksuelle utvikling og kunnskap om hvordan denne kan komme til uttrykk i lek og atferd, er viktig for å kunne møte dette på en konstruktiv måte. Siden barnehagepersonale og foreldre har et felles ansvar for å ivareta barnets trivsel og utvikling, er det naturlig at barns seksuelle helse også er tema både i foreldresamtaler og på foreldremøter.

Årsoversikt 2024-25

Måned	Stengt- Fri	Diverse markeringer	Tema gj.n året	Fokusområde ICDP
August			Tilvenning Fra jord til bord Lek	Vise positive følelser
Sept	Planleggingsdag 9.9 BHG stengt	Foreldremøte Nasjonal brannvernuke	Tilvenning Fra jord til bord Lek	Vise positive følelser
Okt		Individuelle foreldresamtaler FN dag markering	Lek	Juster deg til barnet og følg dets initiativ
Nov	Planleggingsdag 1.11 BHG stengt	Individuelle foreldresamtaler	Lek Jul og ventetid	Snakk med barnet om ting det er opptatt av og prøv å i gang en følelsesmessig samtale
Des	Juleferie 24.,25.og 26.12	Nissefest Luciatog	Jul	Gi ros og anerkjennelse for det barnet klarer å gjøre
Jan	Juleferie 01.01 Planleggingsdag 31.1 BHG stengt		Lek	Gi ros og anerkjennelse for det barnet klarer å gjøre
Feb		Samenes nasjonaldag 6. feb Karneval	Lek	Hjelp barnet til å samle oppmerksomheten sin slik at dere har felles opplevelse av det som er rundt dere
Mar		Barnehagedagen 11. mars Rocke sock 21.mar	Påske Fra jord til bord	Gi mening til det barnet opplever ved å sette ord på det, med følelser og entusiasme
Apr	Påskeferie 17.4- 21.4 BHG stengt	ID,Muslimsk høytid Individuelle foreldresamtaler Verdens bokdag 23. apr	Fra jord til bord	Utdyp og gi forklaringer til det du opplever sammen med barnet
Mai	29.mai Kristihimmelfartsd ag 17. mai- nasjonaldag Planleggingsdag 02. og 30.mai BHG stengt	Internasjonaldag for biologisk mangfold 22. mai Individuelle foreldresamtaler	Fra jord til bord	Hjelp barnet å kontrollere seg selv ved å planlegge sammen og ved å sette grenser på en positiv måte
Juni		Fargefest Grønnsuperdag Sommerfest	Fra jord til bord	Hjelp barnet å kontrollere seg selv ved å planlegge sammen og ved å sette grenser på en positiv måte
Juli	Ferieavvikling			

Planleggingsdager barnehageåret

2024/2025

9. september 2024

1. november 2024

31. januar 2025

02.mai 2025

30. mai 2025

Disse dagene er barnehagen stengt

Blokkhaugen barnehage

Myrdalsskogen 55

5118 Ulset

E-post: blokkhaugen.barnehage@bergen.kommune.no

[Bergen kommune - Blokkhaugen barnehage](#)

BERGEN
KOMMUNE